

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

УДК 351:007:65.01(477)

UDC 351:007:65.01(477)

А. Є. Федоренко, к. е. н,
доцент**A. Ye. Fedorenko**, Candidate of Economics
Sciences, Associate Professor**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
ІНФОРМАЦІЙНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ****PROBLEMS AND PROSPECTS OF
REGULATORY AND LEGAL SUPPORT OF
THE DEVELOPMENT OF THE INFORMATION
SPHERE IN UKRAINE**

Актуальність теми дослідження. В умовах динамічного формування положень інформаційного суспільства та активізації євроінтеграційних процесів в Україні, у контексті діджиталізації національної економіки, значної актуальності мають саме питання результативності механізму нормативно-правового забезпечення розвитку інформаційної сфери.

Постановка проблеми. У даному контексті закономірним є зростання ролі конкретного механізму у своєчасному забезпеченні інформаційної безпеки національної економіки, потреба реалізації законодавчого врегулювання відповідних суспільних відносин, які виникають у сфері даного дослідження, ідентифікація нормативно-правових засад щодо організації і координації дій можливих суб'єктів забезпечення достатнього рівня інформаційної безпеки України, становлення пріоритетних напрямів політики держави щодо розвитку інформаційної сфери.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методологічні питання нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери розглядають такі вчені, як: З. Бурик, О. Бухатий, К. Валігура, Г. Головаченко, О. Куракін, О. Мельников, О. Радченк, О. Стукаленко, О. Твердохліб, О. Яременко та інші.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. У працях зазначених учених практично не знайшли відображення питання розвитку інформаційної сфери в Україні.

Постановка завдання. Стаття покликана структурувати методичні засади до нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери в Україні.

Виклад основного матеріалу. В статті обґрунтована доцільність та формалізована змістовність удосконалення нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери в Україні. Обґрунтована важливість та необхідність розвитку інформаційної сфери в структурі національної безпеки України. Представлено схематичну інтерпретацію концептуального підходу до функціонування нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери в Україні.

Висновки. Сучасний стан нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери зумовив необхідність виокремлення законодавчих актів, норм, положень, які регламентують різні аспекти досліджуваної сфери. Визначені пріоритетні напрями державної політики щодо регулювання інформаційної сфери в Україні.

Ключові слова: інформаційна сфера; інформаційна безпека; нормативно-правовий механізм; регулювання; державна політика.

DOI: 10.25140/2410-9576-2019-3(19)-31-38

Urgency of the research. In the context of Ukraine's European integration, taking into account the construction of the information society, the issues of effectiveness of regulatory and legal support of the information sphere in the context of prevention and elimination of various means and methods of threats to man, society and state in the information sphere are becoming increasingly important.

Target setting. In this context, the role of the relevant mechanism in ensuring information security of Ukraine, the need for effective legislative regulation of public relations, defining the legal framework for organizing and coordinating the actions of information security of Ukraine, developing priority areas of public policy.

Actual scientific researches and issues analysis. Theoretical and methodological issues of regulatory and legal support of the information sphere are considered by such scientists as Z. Buryk, O. Bukhaty, K. Valigura, G. Golovchenko, O. Kurakin, O. Melnikov, O. Radchenko, O. Stukalenko, O. Tverdokhlib, O. Yaremenko and others.

Uninvestigated parts of general matters defining. The works of these scientists practically did not reflect the issue of development of the information sphere in Ukraine.

The research objective. The article is designed to structure the methodological framework for regulatory and legal support of the information sphere in Ukraine.

The statement of basic materials. The article substantiates the expediency and formalizes the content of improving the regulatory and legal support of the information sphere in Ukraine. The importance and necessity of information sphere development in the structure of national security of Ukraine are substantiated. A schematic interpretation of the conceptual approach to the functioning of regulatory and legal support of the information sphere in Ukraine is presented.

Conclusions. The current state of regulatory and legal support of the information sphere has necessitated the separation of legislative acts, norms, provisions that regulate various aspects of the research area. The priority directions of the state policy on regulation of the information sphere in Ukraine are defined.

Keywords: information sphere; information security; normative-legal mechanism; regulation; state policy.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Актуальність теми дослідження. В умовах динамічного формування положень інформаційного суспільства та активізації євроінтеграційних процесів в Україні, у контексті діджиталізації національної економіки, значної актуальності мають саме питання результативності механізму нормативно-правового забезпечення розвитку інформаційної сфери для запобігання і усунення диверсифікованими засобами й способами різних загроз людині, загалом суспільству, країні в інформаційному суспільстві. Проте у сучасному мінливому світі проблеми забезпечення системи інформаційної безпеки отримують нове значення, тому вони виходять практично за межі рівня запобігання виникненню соціально-економічних війн та соціальних конфліктів. Враховуючи загалом природний потенціал інформаційної сфери передбачається пошук основоположних цінностей, стратегічних цілей, соціально-економічних інтересів і надбань в інформаційному суспільстві, які слугуватимуть конкретними орієнтирами для європейської перспективи України, довгострокового стратегічного розвитку вітчизняного суспільства, яке засноване на інформаційно-комунікаційних технологіях, сформують фундамент для подальшого розвитку інформаційної сфери в Україні.

Постановка проблеми. У даному контексті закономірним є зростання ролі конкретного механізму у своєчасному забезпеченні інформаційної безпеки національної економіки, потреба реалізації законодавчого врегулювання відповідних суспільних відносин, які виникають у сфері даного дослідження, ідентифікація нормативно-правових засад щодо організації і координації дій можливих суб'єктів забезпечення достатнього рівня інформаційної безпеки України, становлення пріоритетних напрямів політики держави щодо розвитку інформаційної сфери.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методологічні питання нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери розглядають такі вчені, як: З. Бурик, О. Бухатий, К. Валігура, Г. Головченко, О. Куракін, О. Мельников, О. Радченк], О. Стукаленко, О. Твердохліб, О. Яременко та інші.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Накопичений теоретичний та практичний досвід нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери в Україні демонструє значні суперечності у регулюванні відносин, які виникають у національному інформаційному просторі. Тобто, проаналізувавши джерельну базу і осмисливши стан нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери в Україні, ідентифіковано комплекс проблем теоретичного і прикладного характеру за відсутності системності та недостатньої ефективності необхідних практик їх врегулювання.

Постановка завдання. Мета статті полягає в обґрунтуванні особливостей нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери в Україні, як основи для ідентифікації проблем та перспектив його розвитку.

Виклад основного матеріалу. Інформаційна сфера представляє собою сукупність суспільних відносин, які пов'язані з інформацією і відповідною інформаційною інфраструктурою виступаючи об'єктами інтересів суспільства, держави й кожного індивіда. Інформація є досить специфічним явищем у житті кожної людини та суспільства. Адже саме комунікація є основою виховання, освіти та формування особистості, впливаючи на неї через певні інформаційні канали, що дозволяє людині пізнавати зміст соціально-технічних норм. Таким чином інформація є засобом адаптації людини та суспільства до сформованих умов існування, засобом накопичення знань про навколишній світ, які слугують базисом для обрання лінії поведінки задля задоволення своїх потреб та реалізації інтересів. У свою чергу, інформація є також засобом управління людиною, діяльністю органів державної влади, громадських організацій, функціонуванням різних технічних систем тощо. Стрімкі темпи впровадження засобів інформатизації в людське життя, іманентна глобалізація значно узалежнили суспільство, сфери його життєдіяльності від процесів формування, розповсюдження й використання інформації. Саме тому інформація стала об'єктом різноманітних відносин в сфері регулювання.

Погоджуємось з думкою науковця О. Яременко про те, що сучасна інформаційна сфера має стратегічне значення, активізуючи процеси її державного регулювання. Особлива структура й природа інформаційної сфери, основою якої є інформація, обумовлює досить значний рівень її

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

складності як об'єкта регулювання. Саме тому, одним з ефективних заходів у даному напрямі є вдосконалення нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери [1, с. 15].

Цілі державного регулювання зводяться до необхідності створення та забезпечення достатніх умов для успішного функціонування суспільства та її інститутів. Ефективність державного регулювання залежить, насамперед, від відповідності його структури визначеним функціям та способам застосування відповідних методів й інструментів регулювання [2, с. 2].

Базовими принципами державного регулювання інформаційної сфери є: реалізація інтересів та заходів (спроможність сприяти збереженню демократичності, стабільності реалізації суспільних відносин, підтримки національно-культурних пріоритетів, подоланню суспільно-політичних, військових, соціально-економічних криз тощо); орієнтація до реалізації механізмів забезпечення інформаційної безпеки (формуванню передумов для стабільного розвитку, а також спроможність результативно протидіяти різним загрозам для інформаційної безпеки). В результаті стрімкого зростання обсягу і значення інформації в усьому світі виникає необхідність формування механізму протидії інформаційним загрозам, які в сучасних глобалізаційних умовах характеризуються підвищеною небезпечністю. Тому, безпека сучасної держави насамперед залежить від стану її інформаційної сфери. Комплексний характер актуальних інформаційних загроз національній безпеці потребує розробки інноваційних підходів до нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери в умовах вільного обігу інформації [3-5].

Поняття нормативно-правового забезпечення пов'язане з інституційним забезпеченням досліджуваної сфери та формами впливу права на суспільні відносини використовуючи систему відповідних інструментів. Науковці наголошують на тому, що право як регулятор є не лише однією з найважливіших проблем теорії права і державного управління, а й розглядається в якості інституційного нормативного формування [3; 5-6]. Механізм нормативно-правового регулювання також є й категорією теорії права, яка відображає момент «руху правової форми», особливості її функціонування та систему юридичних засобів впливу, які й складають відповідний механізм державного регулювання. Отже, сутність та зміст механізму нормативно-правового регулювання пов'язані із поняттям правового та державного регулювання. У зв'язку з цим, К. Валігура вважає, що механізм нормативно-правового регулювання є теоретико-методологічною категорією, яка визначає місце, зв'язки, правові засоби, функції, які використовуються в процесі державного регулювання на різних стадіях, та надає можливість представити у взаємозв'язку всі можливі нормативно-правові засоби, на основі яких й відбувається регулювання [7, с. 21]. У свою чергу, склад та структура механізму нормативно-правового регулювання як складна система, яка складається з принципів, засобів, суб'єктів, інструментів, які забезпечують процес регулювання або управлінську діяльність, є дискусійними. Тобто важливо, щоб даний механізм відповідав на ключові питання, на основі яких реалізуються інструменти, можливі засоби щодо права надавати регулюючу дію на відповідні суспільно-політичні відносини.

Так як, нормативно-правовий механізм регулювання, на думку О. Куракіна, по-перше, функціонує в суспільстві, по-друге, є системою елементів, що вказує на наявність двох рівнів функцій його виконання: екзогенних (визначають загальний зміст регулятивного впливу на все суспільство) та ендогенних (вплив на конкретні суспільні відносини) [8, с. 364]. Процес нормативно-правового забезпечення ґрунтується на правосвідомості суб'єктів механізму, правовій культурі, встановлених та закріплених принципах, які становлять комплекс заходів (напрями нормативно-правового впливу), який досить часто називають основним засобом науково обґрунтованого і соціального управління.

Процес управління суспільними відносинами, які виникають в інформаційній сфері, є досить складним, у контексті визначення специфіки правового впливу на відповідні відносини. Адже з однієї сторони, воно чітко забезпечується державою (Конституцією України), а з іншої – жорсткі приписи можуть знехтувати ініціативу суб'єктів, а тому й стримувати процес розвитку суспільства. Тому, під нормативно-правовим механізмом регулювання розуміють систему правових засобів, які використовуються для управління певними суспільними відносинами [8].

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Досить спірним є склад елементів нормативно-правового забезпечення, адже різні дослідники пропонують різні його елементи. Саме невизначеність складу такого механізму повинна бути усунена, адже набір правових засобів, які використовуються, методи й інструменти нормативно-правового регулювання визначають базис механізму. Деякі науковці відносять до складу основних елементів механізму нормативно-правового регулювання такі: правовідносини; норми права; акти реалізації; акти застосування права [3; 6]. На противагу такому підходу, О. Стукаленко пропонує інституційний підхід, який визначає такі основні ланки в механізмі нормативно-правового регулювання: правові відносини, юридичні норми, акти реалізації прав та обов'язків; індивідуальні приписи і акти застосування права [9].

Тобто засоби й інструменти, які використовуються для регулювання відносин в інформаційній сфері є досить різноманітними і включають не тільки звичні для всього загалу нормативно-правові, і технологічні, інформаційні, соціально-економічні, техніко-технологічні засоби, які в процесі використання норм права набувають відповідної нормативно-правової форми та стають певним чином взаємопов'язаними з головними елементами такого механізму, орієнтованого на сприяння стимулювання, щодо стримування або ж нейтралізації конкретних суспільних відносин. Набір засобів нормативно-правового регулювання інформаційної сфери не може бути довільним, адже він зумовлений потребами щодо розвитку громадянського й інформаційного суспільства.

Отже, враховуючи динамічний розвиток національної інформаційної сфери його нормативно-правове регулювання повинно складатися з таких двох рівнів: 1) комплексної нормативно-правової регламентації процесів регулювання інформаційної сфери, закріпленої в законодавчих актах, підготовлених на основі наукових розвідок та обґрунтування етапів, методології і системи відносин, які складаються в процесі регулювання діяльності суб'єктів у досліджуваній сфері; 2) нормативно-правової регламентації діяльності державних та громадських інститутів за відповідними напрямками забезпечення інформаційної безпеки, яка складається з галузевих нормативно-правових актів органів влади, що забезпечують реалізацію державних функцій у інформаційній сфері.

У цьому контексті доцільним є визначення таких груп інтересів: інтереси, які пов'язані із забезпеченням життєдіяльності кожної людини (первинні); інтереси, які є потребою у забезпеченні необхідного рівня використання інформаційно-комунікаційних систем та орієнтовані на реалізацію різних перспектив фізичної й юридичної особи в інформаційній сфері (вторинні).

Отже, під нормативно-правовим механізмом регулювання інформаційної сфери запропоновано розглядати систему нормативно-правових актів, які регламентують стійке функціонування вітчизняної інформаційно-комунікаційної інфраструктури, інформаційного простору, інформаційних ресурсів, реалізацію інформаційних прав та свобод кожної людини, соціально-економічні законні інтереси держави, представлених міжнародних зобов'язань України в досліджуваній інформаційній сфері, нейтралізації внутрішніх й зовнішніх загроз інтересам визначених у законодавстві України. З урахуванням представленого аналізу наукової літератури з теорії державного управління та права вважаємо за необхідне визначити елементи механізму нормативно-правового регулювання та його концептуальну структуру (Рис. 1).

Інструментами сучасного нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери є положення Конституції, Кримінального та Цивільного кодексів України, Законів, Концепцій, Державних програм та інше. Однак, в Україні й до сьогодні не прийнятий єдиний закон, який би врегулював ключові напрями державної політики в інформаційній сфері. Тому не сформована чітка позиція (стратегія) розвитку інформаційної сфери України та її безпеки. Розроблено і прийнято сукупність законодавчих актів у сфері протидії інформаційній агресії іноземних держав та протидії негативному із їх сторони інформаційному впливу. Хоча цей закон й набрав чинності, повноцінна його реалізація унеможливорюється недостатністю технічних можливостей України.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

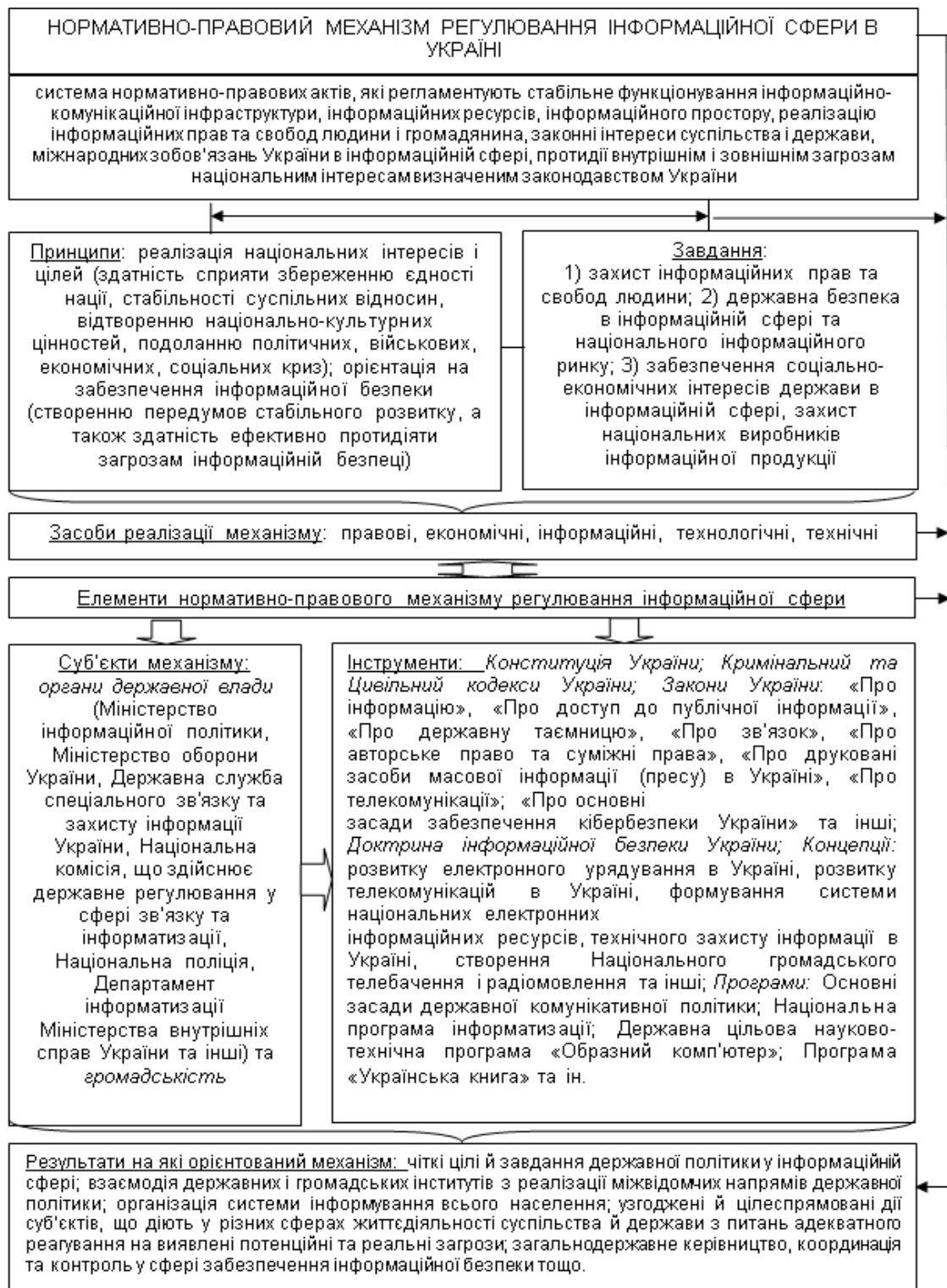

Рис. 1. Схематична інтерпретація концептуального підходу до функціонування нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери в Україні*

*Джерело: побудовано автором

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

У контексті необхідності вдосконалення нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери та попередження і нейтралізації загроз інформаційній безпеці з початком гібридної війни проти України з'явилась потреба у кардинальних змінах системи забезпечення інформаційної безпеки України. Основний план сукупності дій представлено у рішенні Ради національної безпеки і оборони від 28 квітня 2014 року «Про заходи щодо вдосконалення формування і реалізації державної політики у сфері інформаційної безпеки України» [10]. Даним рішенням на Кабінет Міністрів України покладено завдання розробки й внесення на розгляд Верховної Ради України законопроектів про зміни в існуючому законодавстві, які мають відношення до протидії інформаційній агресії. Насамперед, варто було визначитися з механізмом протидії негативного інформаційно-психологічного впливу (шляхом заборони ретрансляції телевізійних каналів, удосконаленням системи інформування і захисту журналістів). Також потребувало належної розробки стратегія розвитку інформаційного простору України, комплексні заходи організаційно-інформаційного та роз'яснювального характеру у напрямку всебічного представлення заходів з реалізації державної інформаційної політики, а також значно посилити контроль за дотриманням діючого законодавства з питань інформаційно-психологічної й кібернетичної безпеки. У відповідності до представленого плану заходів розроблено Стратегію кібербезпеки України, яка представляє положення щодо розвитку й безпеки кіберпростору, гарантування безпеки та стійкого функціонування електронних комунікацій, запровадження електронного урядування і державних електронних інформаційних ресурсів повинні бути складовими державної інформаційної політики та становлення інформаційного суспільства [11], та Доктрину інформаційної безпеки України [12].

Аналіз представленого нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери дає підстави зробити такі висновки: відсутність у вітчизняному нормативно-правовому механізмі регулювання інформаційної сфери Стратегії розвитку інформаційної сфери; до сьогодні не ухваленими залишаються концептуальні документи з гуманітарних питань, які повинні входити до складу досліджуваного механізму; інструменти державного регулювання інформаційної сфери повинні орієнтуватись на довгострокову перспективу; загалом масив діючих керівних інструментів нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери не має загальної логіки формування, а до ідентичних за видом нормативно-правових актів застосовано відмінні підходи, тобто відсутня взаємна підпорядкованість різних нормативних документів.

Враховуючи сучасний стан функціонування нормативно-правового забезпечення інформаційної безпеки в Україні й можливих загроз інформаційній безпеці, варто, на нашу думку, орієнтуватись на такі пріоритетні напрями державної політики у інформаційній сфері: 1. Захист життєво важливих інтересів суспільства, держави та кожного індивіда від екзогенних та ендогенних загроз. Враховуючи сучасні загрози національній безпеці України, такий напрям повинен концентруватись насамперед на протидію загрозам, які пов'язані із стрімким впровадженням інформаційних технологій (насамперед у військово-політичних цілях), дія яких орієнтована на підірив суверенітету, можливе порушення територіальної цілісності України. 2. Захист суверенітету, сприяння підтримці політико-соціальної стабільності та територіальної цілісності. 3. Захист вітчизняної інформаційної інфраструктури. 4. Всебічне сприяння розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в суспільстві. 5. Участь України в міжнародному інформаційному просторі.

Висновки. Отже, нормативно-правове забезпечення розвитку інформаційної сфери повинно втілюватись в нормах законодавства і програмних документах стратегічного планування. Сучасний стан нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери зумовлює необхідність виокремлення законодавчих актів, норм, положень, які регламентують різні аспекти досліджуваної сфери, їхнього аналізу щодо наявності системних вад і консолідації на даній основі загальних нормативно-правових норм у єдиний комплексний базовий документ, який повинен бути позбавлений існуючих на сьогодні суперечностей і прогалин. До основних завдань нормативно-правового забезпечення розвитку інформаційної сфери належать: захист інформаційного суверенітету держави (насамперед національного інформаційного простору з відповідним інформаційним ресурсом та системи формування суспільної свідомості) в умовах

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

глобалізації інформаційних процесів; забезпечення достатнього рівня інформаційної достатності для своєчасного й ефективного прийняття рішень органами державної влади, суб'єктами господарювання та громадянами; реалізація гарантованих Конституцією України інформаційних прав та свобод громадян, всього суспільства і держави.

Література

1. Яременко, О. Державне управління інформаційною сферою в Україні: структурно-функціональний аспект / О. Яременко // *Правова інформатика*. - 2008. - № 2. - С. 15-23.
2. Бурик З. Система методів державного регулювання сталого розвитку в Україні / З. М. Бурик // *Актуальні проблеми державного управління*. - 2016. - № 1. - С. 37-44.
3. Бухатий О. Є. Україна медійна: на порозі інформаційної революції : монографія / Олександр Бухатий, Олександр Радченко, Гліб Головченко ; [за наук. ред. Радченка О. В.]. - Київ : Панасенко [вид.], 2015. - 207 с.
4. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України» від 25.02.2017 № 47/2017: URL:www.president.gov.ua/documents/472017-21374.
5. Твердохліб, О. Організаційні та правові аспекти формування сучасної інформаційної інфраструктури в Україні / О. С. Твердохліб // *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Державне управління*. - 2018. - Т. 29(68), № 3. - С. 11-16. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sntvupa_2018_29_3_5.
6. Мельников, О. Сутність та завдання державного регулювання розвитком інформаційної сфери України / О. В. Мельников // *Формування ринкових відносин в Україні*. - 2017. - № 5. - С. 87-93. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2017_5_15.
7. Валігура, К. Механізм правового регулювання: методологічний аспект / К. Валігура // *Visegrad journal on human rights*. - 2016. - № 2/1. - С. 17-22.
8. Куракін, О. Механізм правового регулювання: теоретико-правова модель : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01 / О. Куракін. - Харків, 2016. 40 с.
9. Стукаленко, О. Нотатки до розуміння категорії «механізм правового регулювання» / О. В. Стукаленко // *Правова держава*. - 2017. - № 26. - С. 20-25.
10. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2014 року «Про заходи щодо вдосконалення формування та реалізації державної політики у сфері інформаційної безпеки України» від 01.05.2014 № 449/2014: URL:www.president.gov.ua/documents/4492014-17157.
11. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року «Про Стратегію кібербезпеки України» від 15 березня 2016 року № 96/2016: URL: www.president.gov.ua/documents/962016-19836.
12. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України» від 25.02.2017 № 47/2017: URL: www.president.gov.ua/documents/472017-21374.

References

1. Yaremenko, O. (2008). Derzhavne upravlinnia informatsiinoiu sferoiu v Ukraini: strukturno-funktsionalnyi aspekt [Public administration of the information sphere in Ukraine: structural and functional aspect]. *Pravova informatyka – Legal informatics*, 2(18), 9-17 [in Ukrainian].
2. Buryk, Z. (2016). Systema metodiv derzhavnoho rehuliuвання staloho rozvytku v Ukraini. Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia [System of methods of state regulation of sustainable development in Ukraine]. *Aktualni problemy derzhavnogo upravlinnya – Actual problems of public administration*, 1(49), 1-8 [in Ukrainian].
3. Bukhaty, O., Radchenko, O., Golovchenko, G. (2015). *Ukrayina mediyana: na porozii informatsiynoyi revolyutsiyi [Media Ukraine: on the threshold of the information revolution]*. Kyiv: Publisher SVS Panasenko [in Ukrainian].
4. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 29 hrudnia 2016 roku «Pro Doktrynu informatsiinoi bezpeky Ukrainy» : vid 25.02.2017 № 47/2017 [Decree of the President of Ukraine "On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine from December 29, 2016" On the Doctrine of Information Security of Ukraine" from 25.02.2017 № 47/2017]. www.president.gov.ua/documents/472017-21374 [in Ukrainian].
5. Tverdokhlib, O. (2018). Orhanizatsiini ta pravovi aspekty formuvannia suchasnoi informatsiinoi infrastruktury v Ukraini [Organizational and legal aspects of the formation of modern information infrastructure in Ukraine]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnogo universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Seria : Derzhavne upravlinnia – Scientific notes of Tavriya National University named after V. I. Vernadsky. Series: Public Administration*, 29(68)(3), 11-16. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/sntvupa_2018_29_3_5 [in Ukrainian].
6. Melnikov, O. (2017). Sutnist ta zavdannia derzhavnoho rehuliuвання rozvytkom informatsiinoi sfery Ukrainy [The essence and objectives of state regulation of the development of the information sphere of Ukraine]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini – Formation of market relations in Ukraine*, 5, 87–93. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2017_5_15 [in Ukrainian].
7. Valigura, K. (2016). Mekhanizm pravovoho rehuliuвання: metodolohichnyi aspekt [The mechanism of legal regulation: methodological aspect]. *Visegrad journal on human rights*, 2/1, 17-22 [in Ukrainian].
8. Kurakin, O. (2016). Mekhanizm pravovoho rehuliuвання: teoretyko-pravova model [Mechanism of legal regulation: theoretical and legal model]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
9. Stukalenko, O. (2017). Notatky do rozuminnia katehori «mekhanizm pravovoho rehuliuвання» [Notes to the understanding of the category "mechanism of legal regulation"]. *Pravova derzhava – Constitutional state*, 26, 20–25 [in Ukrainian].
10. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 28 kvitnia 2014 roku «Pro zakhody shchodo vdoskonalennia formuvannia ta realizatsii derzhavnoi polityky u sferi informatsiinoi bezpeky

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Ukrainy» vid 01.05.2014 № 449/2014 [Decree of the President of Ukraine "On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of April 28, 2014 "On measures to improve the formation and implementation of state policy in the field of information security of Ukraine" from 01.05.2014 № 449/2014]. www.president.gov.ua. Retrieved from www.president.gov.ua/documents/4492014-17157 [in Ukrainian].

11. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 27 sichnia 2016 roku «Pro Stratehiiu kiberbezpeky Ukrainy» vid 15 bereznia 2016 roku № 96/2016 [Decree of the President of Ukraine "On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of January 27, 2016" On the Cyber Security Strategy of Ukraine" from March 15, 2016 №96/2016]. www.president.gov.ua. Retrieved from www.president.gov.ua/documents/962016-19836 [in Ukrainian].

12. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 29 hrudnia 2016 roku «Pro Doktrynu informatsiinoi bezpeky Ukrainy» vid 25.02.2017 № 47/2017 [Decree of the President of Ukraine "On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of December 29, 2016" On the Doctrine of Information Security of Ukraine "of 25.02.2017 № 47/2017]. www.president.gov.ua. Retrieved from www.president.gov.ua/documents/472017-21374 [in Ukrainian].

Надійшла 15.08.2019

Бібліографічний опис для цитування :

Федоренко, А. Є. Проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення розвитку інформаційної сфери в Україні / А. Є. Федоренко // Науковий вісник Полісся. – 2019. - № 3 (19). – С. 31-38.

**Федоренко
Андрій Євгенійович**

кандидат економічних наук, доцент, докторант кафедри Теоретичної та прикладної економіки, Чернігівський національний технологічний університет;
<https://orcid.org/0000-0002-3754-6790>;
E-mail:andrey.fedorenko@gmail.com;

**Fedorenko
Andrii Yevheniiovich**

Candidate of Economics Sciences, Associate Professor, Doctoral Candidate at the Department of Theoretical and Applied Economics, Chernihiv National University of Technology;
<https://orcid.org/0000-0002-3754-6790>;
E-mail:andrey.fedorenko@gmail.com.